

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia piątek, 6 marca 2026 r.

Poz. 899

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.1.17.2026

WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 4 marca 2026 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436) **stwierdzam nieważność** Uchwały nr XXIII/156/2026 Rady Miejskiej w Suszu z dnia 11 lutego 2026 r. w sprawie ustalenia zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, w schroniskach dla osób bezdomnych, w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych, w części dotyczącej § 6 uchwały.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Suszu, działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym oraz art. 97 ust. 1, 1a i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, podjęła uchwałę, o której mowa na wstępie.

Ww. uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 16 lutego 2026 r.

Zdaniem organu nadzoru powyższa uchwała, w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

W § 6 uchwały Rada postanowiła, że: "W szczególnie uzasadnionych przypadkach świadczeniobiorca może być, na jego wniosek lub na wniosek pracownika socjalnego, częściowo lub całkowicie zwolniony z ponoszenia opłat za pobyt w ośrodkach wsparcia, schroniskach dla osób bezdomnych, schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz mieszkaniach treningowych i lub wspomaganych, ze względu na: 1. długotrwałą chorobę, ponoszenie stałych i udokumentowanych wydatków niezbędnych w procesie leczenia lub rehabilitacji, zakup leków, sprzętu rehabilitacyjnego, 2. konieczności ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej lub innej placówce, 3. ponoszenie wydatków na zapłatę alimentów i zajęcia komornicze dotyczące przysługującej osobie zobowiązanej świadczeń lub wynagrodzenia, 4. udokumentowane zdarzenie losowe."

Wyżej przytoczone postanowienia uchwały, w ocenie organu nadzoru, zostały podjęte z przekroczeniem normy kompetencyjnej wynikającej z art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zgodnie z treścią upoważnienia ustawowego z art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, rada powiatu lub rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych. Natomiast przytoczone powyżej postanowienia uchwały w istocie rzeczy nie dotyczą zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, schroniskach dla osób bezdomnych, schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz mieszkaniach treningowych i lub wspomaganych, a stanowi o całkowitym lub częściowym zwolnieniu z ponoszenia opłat.

Zgodnie z poglądem wyrażonym w orzecznictwie sądowo - administracyjnym, normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły i literalny i tym samym nie można dokonywać wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wprowadzania kompetencji na zasadzie analogii. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 28 czerwca 2000 r., w sprawie K 25/99 (OTK z 2000 r., nr 5 poz. 141) wskazał, że wyznaczenie jakiegokolwiek organowi określonych zadań nie jest równoznaczne z udzieleniem mu kompetencji do

ustanawiania aktów normatywnych służących realizacji tych zadań. Ustawodawca w art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej upoważnił stosowne rady do ustalenia zasad odpłatności w sensie pozytywnym poprzez konieczność określenia wysokości odpłatności, a nie poprzez zwolnienie z jej ponoszenia. Przepis art. 97 ustawy nie daje podstaw do dokonywania zwolnień, tak jak ma to np. miejsce w art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, w którym się stwierdza, że rada gminy nie tylko określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, ale również szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat.

Ponadto możliwości wprowadzenia przez radę gminy w uchwale dotyczącej odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia w schronisku dla osób bezdomnych i schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi możliwości zastosowania ulg i zwolnień wydaje się zaprzeczać treść art. 97 ust. 1a ustawy o pomocy społecznej, stanowiący, że w przypadku osoby bezdomnej skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych albo schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie ma zastosowania ust. 1 zdanie drugie. Jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego, opłata nie może być wyższa niż 30 % dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie osoby skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych, a w przypadku schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie może być wyższa niż 50 % tego dochodu (art. 97 ust. 1a).

Powyższy pogląd znajduje oparcie w judykaturze. W wyroku z dnia 21 września 2023 r., sygn. akt. IV SA/Po 461/23 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu stwierdził, że za niezgodne z prawem należy, zatem uznać takie regulacje uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, które wprowadzają możliwość obniżenia opłaty lub zwolnienia z odpłatności. Nie mieszczą się one w granicach upoważnienia ustawowego do wydania powyższego aktu prawa miejscowego.

Wobec czego, należy stwierdzić, że przedmiotowa uchwała została podjęta z przekroczeniem, wynikającej z art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, delegacji ustawowej i w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego powinna zostać wyeliminowana z obrotu prawnego.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało orzec jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Mateusz Szauer
I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski